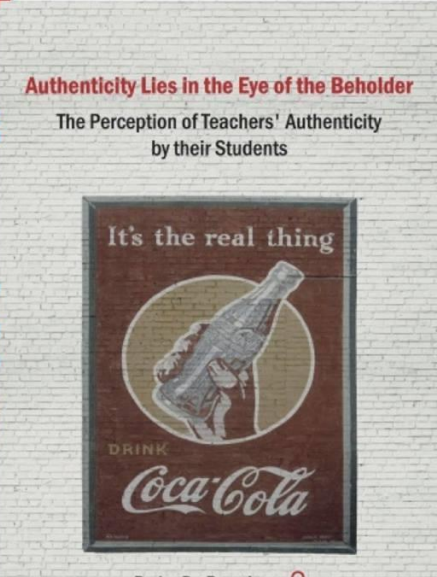
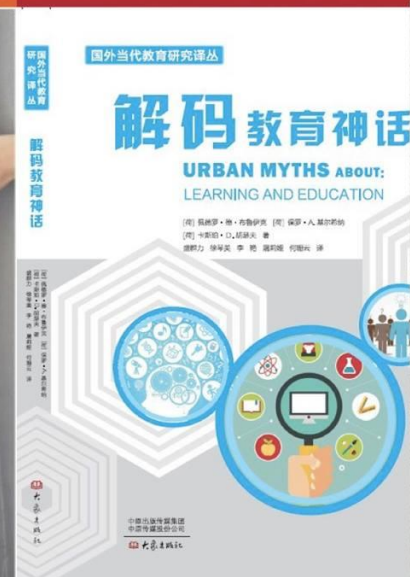
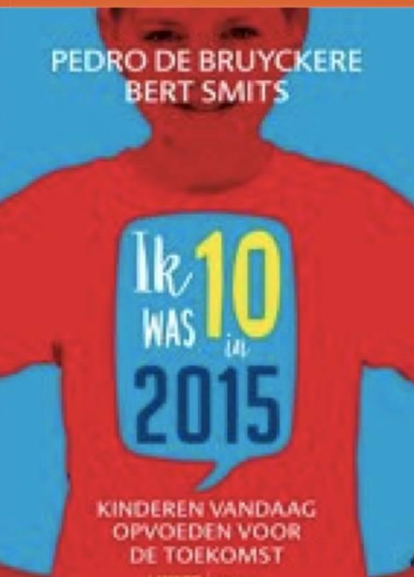
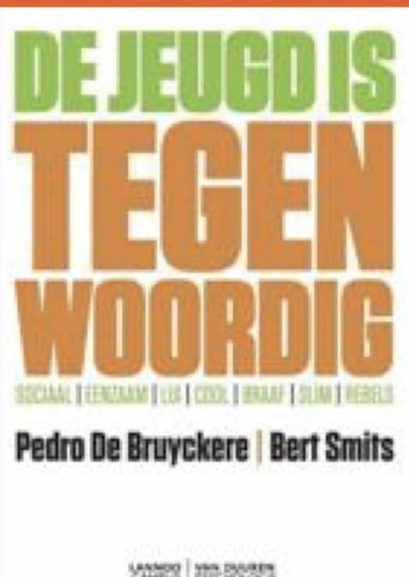
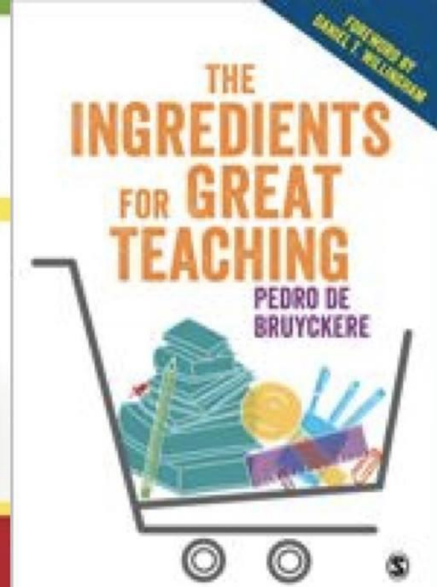
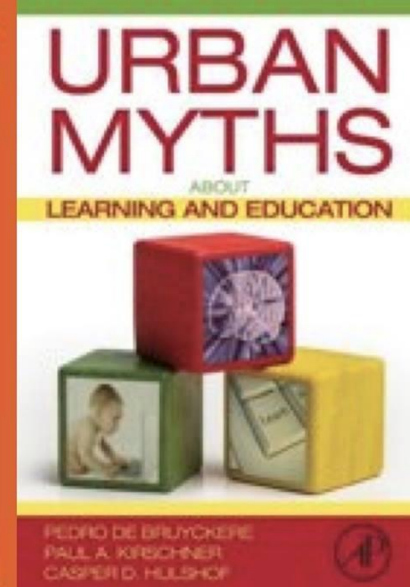
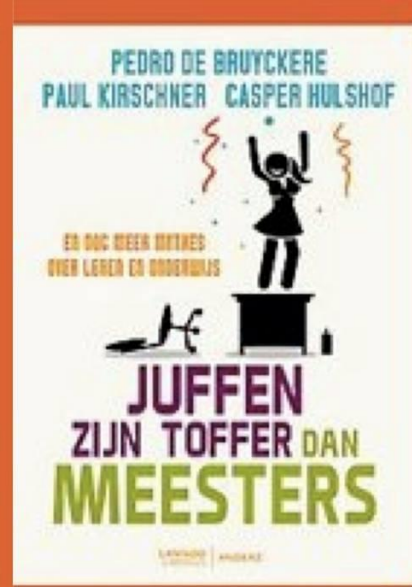
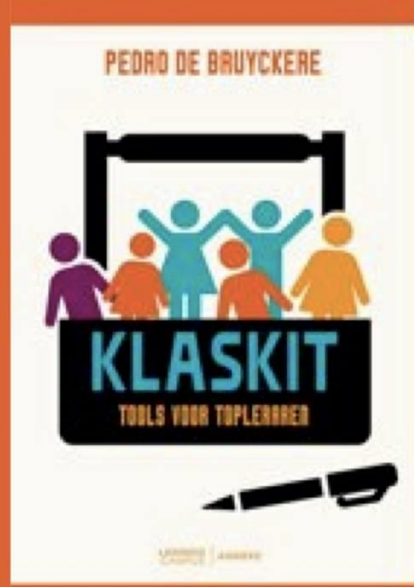
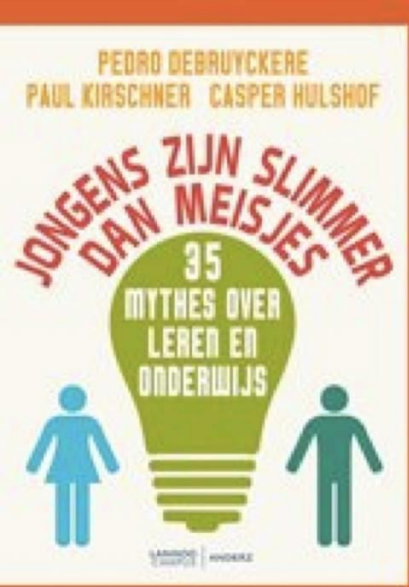

Hallo,

Ik ben Pedro De Bruyckere!
(@thebandb)

Ik schrijf:

Wat voorafging...

Meest recent:

PEDRO DE BRUYCKERE
CASPER HULSHOF LIESE MISSINNE

VOOR WIE KINDEREN EN
JONGEREN OPVOEDT

BIJNA ALLES WAT
JE MOET WETEN
OVER **PSYCHOLOGIE**

LANNOO
CAMPUS

Leren samen mogelijk maken

Leren samen mogelijk maken

Wat is momenteel
grootste **uitdaging** volgens leraren?

TeacherTapp

Grootste **uitdaging?** (Nederland)

Wat is volgens jou momenteel de grootste uitdaging bij je leerlingen/studenten?

1,008 responses on 3rd February 2022

Grootste **uitdaging?** (Terug in Nederland)

TeacherTapp

Wat is volgens jou momenteel de grootste uitdaging bij je leerlingen/studenten?

544 responses on 22nd April 2022

Hoe motiveren?

3 maal te simpel

5 theorieën

ZDT

Drie keer **te simpel** en dus niet echt correct.

Te simpel 1:

Welbevinden leidt tot leren.

Leren versus welbevinden?

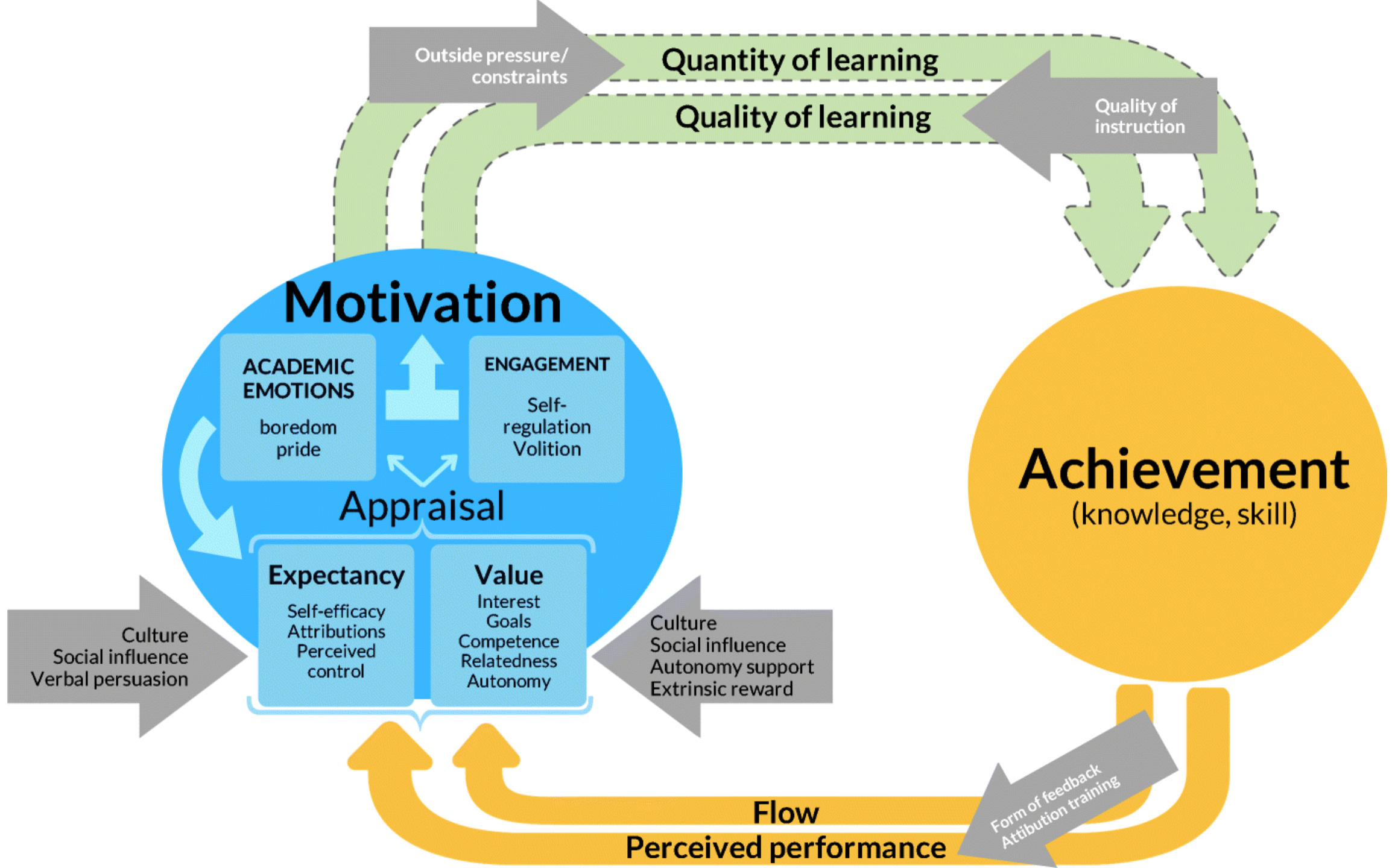
Werkelijkheid is **niet** zo eenvoudig als
welbevinden + betrokkenheid => meer leren

Leren leidt vaker tot welbevinden dan vice versa

Tegelijk: bij veel stress en ontbreken welbevinden
=> ook **geen leren**.

Dus zeer **complex!**

Recent **review-studie** vat het zo samen:

Te simpel 2:

Intrinsieke motivatie is goed,
extrinsieke motivatie is slecht.

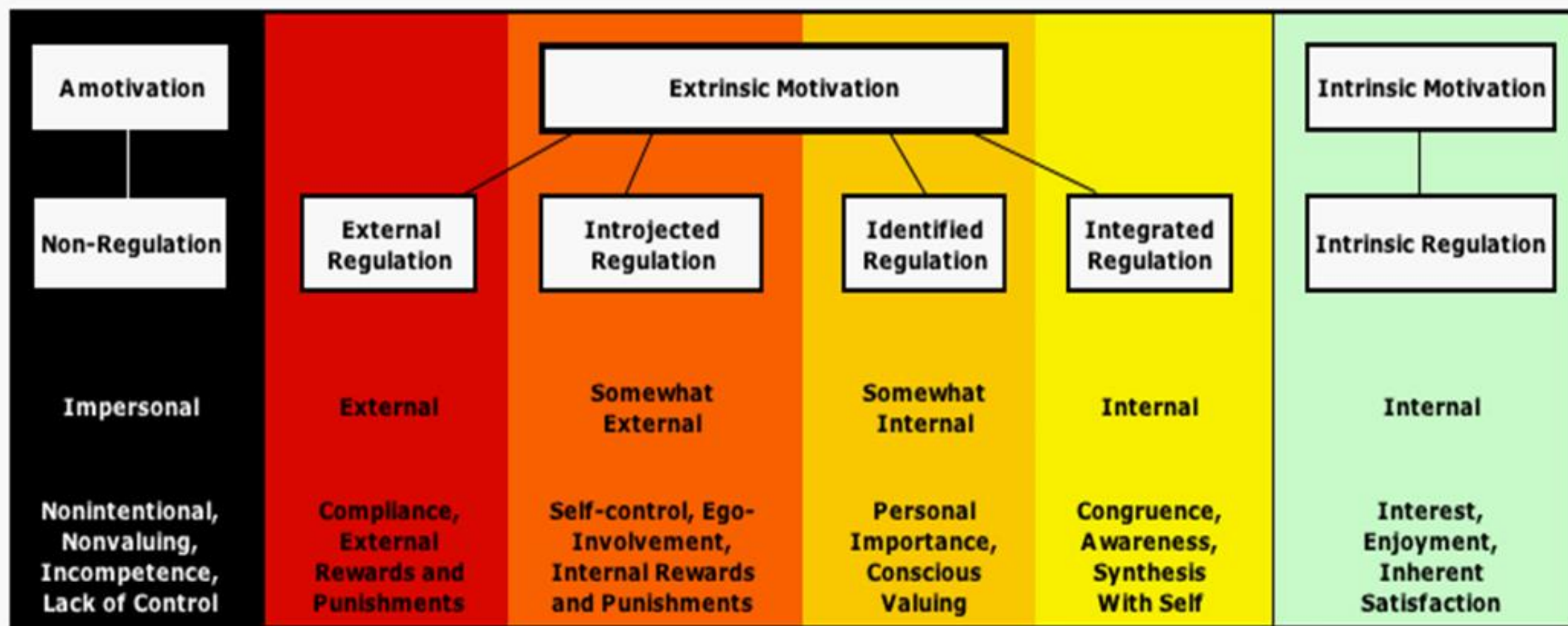
Belangrijk om te weten:

er is meer dan **intrinsieke** of **extrinsieke** motivatie.

The Self-Determination Continuum

Nonself-Determined

Self-Determined

(Based on Ryan, R.M. & Deci, E.L. (2000). Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being. American Psychologist. 55(1), 68-78.)

De **basis** voor verschillende motivaties?

Vanwaar komt de “druk”?

Externe regulatie

Geïntrojecteerde regulatie

Geïdentificeerde regulatie

	Amotivatie	Gecontroleerde motivatie = MOETEN, MOETivatie		Autonome motivatie = WILLEN, motivatie, goesting!	
Type motivatie		Extrinsiek	Extrinsiek	Extrinsiek	Intrinsiek
Type regulatie	Geen regulatie	Externe regulatie	Geïntrojecteerde regulatie	Geïdentificeerde regulatie	Intrinsieke regulatie
Motivationale drijfveer	Gebrek aan geloof of zelfvertrouwen, onverschilligheid	Verwachtingen, beloning, straf	Schuld, schaamte, angst, interne druk	Persoonlijke waarde/zinvolheid,	Plezier, interesse, passie
Onderliggende emoties	Ontmoediging, faalangst	Stress, druk, verplichting	Stress, druk, verplichting	welwillendheid, vrijheid	welwillendheid, vrijheid
Internalisatie	Geen	Geen	Gedeeltelijk	Volledig	Niet nodig

Te simpel 3: Hoe **meer** gemotiveerd, hoe **beter**?

3 maal te simpel

5 theorieën

ZDT

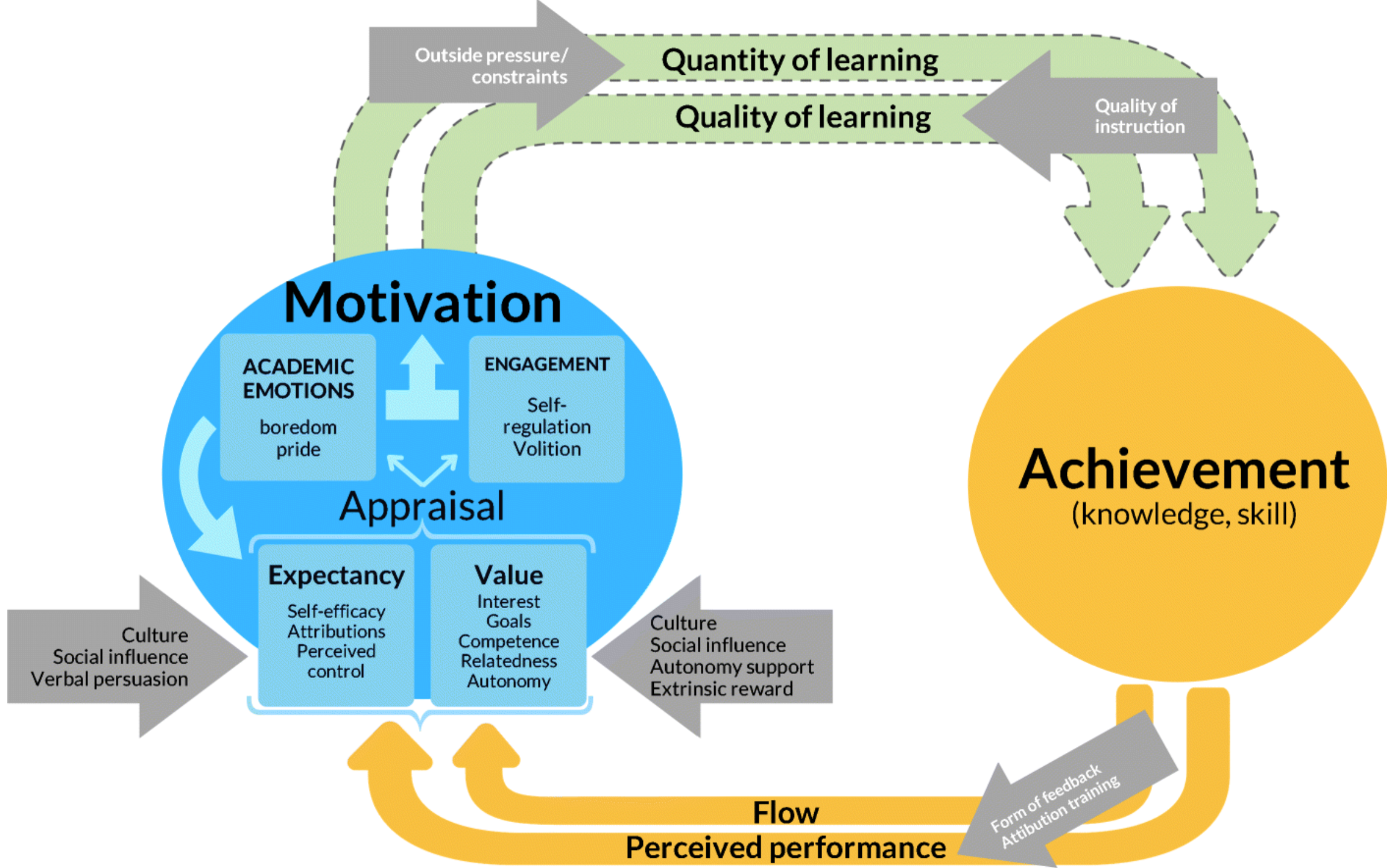
Er zijn **meerdere** grote motivatietheorieën

- Self-determination theory,
- Expectancy-value theory,
- Attribution theory,
- Goal orientation theories,
- Social-cognitive theories

Wat hebben ze met elkaar **gemeen**?

Cook, D., & Artino, J. (2016). Motivation to learn: an overview of contemporary theories. *Medical Education*, 50, 997-1014.

Competentie/haalbaarheid

Waarde

Controle

Cognitieve analyse

Sociale aspecten

Drie maal te simpel
5 theorieën

ZDT

ZDT

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American psychologist*, 55(1), 68.

3 elementen:

Autonomie – verBondenheid – Competentie

Vaak **misbegrepen**: autonomie

Autonomie \neq vrijheid

Autonomie = opties **binnen grenzen**

Leren samen mogelijk maken

Misschien is het echt zo **eenvoudig**?

'Het belangrijkste wat een leerkracht kan doen, is goed lesgeven'

INTERVIEW TIM SURMA De coronapandemie maakte een röntgenfoto van ons onderwijs, stelt onderwijsexpert Tim Surma vast. De situatie is ernstig, maar er zijn remedies. 'Oms onderwijs moet wat meer lef tonen.'

We willen vanzelfsprekendheden benoemen zoals herhaling, demonstratie en toetsing.

'Hoewel uur yoga en mindfulness krijgen kinderen op school'. Lesuren bijkopen voor zo'n bijles is een uitstekend idee.' Er zijn veel gerichte interventies mogelijk. Een zomerschool is een ander voorbeeld. Daar kan een stevige daw gegeven worden, al is het geen wondermiddel. In het algemeen zou ik zeggen: doe niet te veel. Breng je noden in kaart, ontdekt bouw je visie. Een voorbeeld van een interventie met weinig impact is om alle middelen te investeren in het verkleinen van de klasgroottes. Als je op het einde van de rit gemiddeld geen 24 maar 22 leerlingen in een klas hebt, kies je beter iets anders.'

'Het is onbenullig, maar wel symptomatisch van hoe de samenleving naar onderwijs kijkt', zegt Surma. 'We moeten dringend beseffen hoe belangrijk cognitieve basisvaardigheden zijn. Het is een illusie te denken dat een kind gelukkig zal zijn als het niet behoorlijk kan lezen of rekenen.'

Surma benadrukt dat er veel evidentie is dat stevige cognitieve competenties leiden tot betere jobs, een betere gezondheid, een hoger salaris 'en ga zo maar door'. Als je dan weet dat de tijd die onze kinderen spenderen aan lezen in het lager bij de laagste van Europa is, vind ik dat problematisch, je moet een idioot zijn om niet in te zien dat je daarop moet inzetten.'

Best evidence

Surma is onderwijswetenschapper en onderzoeksmanager bij het Expertisecentrum voor Effectief Leren van de Thomas More hogeschool. Na 18 jaar als leerkracht wist Surma wilde hij het wetenschappelijk en nu eigenlijk en wat niet? *Best evidence* is sindsdien zijn uitgangspunt. Hij focust zich op de geaccumuleerde kennis over onderwijs en verkondigt waarover niet meer gediscussieerd moet worden. Hij moeit zich dus niet meer met hypotheses.

Zijn aanpak inspireert. Het centrum van Thomas More bereikte in anderhalf jaar meer dan 10.000 leerkrachten, de aanvragen voor lezingen zijn niet bij te houden. Als Oers-topman komt al snel aan twee of drie onderwijsassistenten in Vlaanderen is, is Surma een van de kardinalen die genoemd worden om hem op te volgen. Dat de expert, die ook in de commissie Beter Onderwijs zetel, vrijdag samen met Van Damme te gast was in het Vlaams Parlement om te praten over leerachterstand, is geen toeval.

Van Damme is duidelijk: 'Schort de inspectie twee jaar op. Stel hervormingen uit.' De coronacrisis heeft een röntgenfoto van ons onderwijs gemaakt. De patiënt voelde al jaren dat er aan alles rammelede, covid-19 maakte duidelijk hoe ernstig de situatie is. Als we willen herstellen, is daar ademruimte voor nodig.'

Hoe ziet u dat herstel?

'Ik wil een ongebreidelde onderwijskundig optimisme uitstralen. Er is een achterstand, maar er zijn ook interventies mogelijk waarvan je weet: als je ze goed toepast, boek je vier maanden vooruitgang op een jaar. We willen focussen op wat scholen kan helpen om de leervertraging goed te maken.'

U spreekt over leervertraging. Is leerachterstand te negatief?

'Het legt een duidelijk frame over dit verhaal. Uit Nederlands onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat een op de tien leerlingen meer geleerd heeft tijdens de eerste golf dan anders. Die groep is er ook.'

'Bovendien maakt de achterstand deel uit van een groter verhaal in Vlaanderen. We hebben een tien- of twintigjarig virus in ons onderwijs dat langzaam aan de kwaliteit knabbelt. Nu doet een tienjarig kind er zes maanden langer over om dezelfde vragen over begrijpend lezen te beantwoorden dan een leeftijdsgenoot tien jaar geleden. Dat we het ooit sneller gekund hebben, toont aan dat het kan. Alleen moet ons onderwijs een beetje meer lef tonen.'

Hoe kan je als school lef tonen?

'Een kind is zwaar gekant voor wiskunde en de school krijgt het niet recht. Wat doet een vermogende ouder dan? Uren bijles kopen. Niet iedereen kan zich dat permitteren. Tot vandaag is dat een private markt.'

Mijn boodschap is: directeurs, zet structuur in op ingeschoolde bijles. Lesuren bijkopen voor zo'n bijles is een uitstekend idee.'

'Er zijn veel gerichte interventies mogelijk. Een zomerschool is een ander voorbeeld. Daar kan een stevige daw gegeven worden, al is het geen wondermiddel. In het algemeen zou ik zeggen: doe niet te veel. Breng je noden in kaart, ontdek bouw je visie. Een voorbeeld van een interventie met weinig impact is om alle middelen te investeren in het verkleinen van de klasgroottes. Als je op het einde van de rit gemiddeld geen 24 maar 22 leerlingen in een klas hebt, kies je beter iets anders.'

'Het is een illusie te denken dat een kind gelukkig zal zijn als het niet behoorlijk kan lezen of rekenen'

Wat met leerkrachten?

'Het belangrijkste wat leerkrachten kunnen doen, is goed lesgeven. Het is *obvious*, maar het blijft de grootste determinant. Ze moeten dat koppelen aan het maximaliseren van de leertijd. Als je als leraar de klas niet in de hand hebt, verlies je elke les vier à vijf minuten door een gebrek aan routine. De leerlingen zijn rumoerig, ze lopen rond. Vermenigvuldig die vijf minuten voor een meercursusvak en je komt al snel aan twee of drie verloren lesweken op jaarbasis. Dat is de tijd van een zomerschool die je kunt winnen door goed les te geven.'

Gebruiken leraren een goede didactiek?

'De Vlaamse leraar heeft historisch gezien een uitstekende didactische reputatie, maar bepaalde minder effectieve aanpakken zijn ons onderwijs hinnengesloepen. Massaal investeren in kwaliteitsvolle opleidingen en bijscholingen, lijkt me een sterke optie. Vlaamse directeurs moeten vaak lang zoeken om één iemand te vinden voor een pedagogische studiedag. Bovendien voldoet professionalisering bij leerkrach-

ten aan dezelfde wetten als bij iedereen die wij bijleren: als er bijvoorbeeld geen moment van herhaling is, lukt het niet. Je zet iemand op de balie, die in het beste geval inspireert, maar de kans dat er echt iets gebeurt, is klein.'

'Vandaag hebben scholen in Vlaanderen ongeveer 90 euro per leerkracht in het secundair, 60 euro in het basisonderwijs, voor bijscholing. In Engeland is dat 300 pond per leraar, in Nederland 700 euro. Dat moet genormaliseerd worden, wil je de toets met het buitenland doorstaan.'

'Ook de kwaliteit van de bijscholing moet omhoog, want soms worden ideeën gepromoot die niet per definitie leiden tot beter leren. Ik denk aan zelfontdekkend leren, dat destijds werd gepromoot onder het mom van zelfstandig leren. Ik heb dat ultierraad getest. Je werkt een bundel uit, en geeft leerlingen tien uur de tijd om die zelfstandig onder de knie te krijgen. Ondertussen loop ik rond om vragen te beantwoorden. Als je de beschikbare tijd deelt door het aantal leerlingen, weet je hoeveel aandacht iemand krijgt. Een paar minuten per les, maximaal. Vergelijk dat met een leerkracht die in interactie gaat met de groep. Dan krijgen twintig leerling elk twintig minuten aandacht. Ideeën als zelfontdekkend zijn helaas in ons onderwijs gesloepen. Je moet je als leerkracht bijna excuseren als je nog frontaal les durft te geven aan een groep. Onterecht.'

We moeten back to basics?

'Een voorbeeld: sinds 1885 weten we dat het menselijke brein beter kan onthouden als informatie op gevestigde tijdstippen terugkeert. Dat klinkt vanzelfsprekend, maar is het niet. Als je aan leerkrachten vraagt wat de fundamentele processen zijn om goed te les te geven, volgt er vaak een waslijst. Maar herhaling en toetsing ontbreken soms. We willen in ons centrum vanzelfsprekendheden benoemen zoals herhaling, demonstratie en toetsing. We spreken wel steeds met de nuance dat er in het onderwijs geen *golden bullet* is. Je kan niet zeggen: wat ik op maandagochtend doe zal op vrijdagmiddag hetzelfde effect hebben. Maar we pleiten voor de nadruk op de haalbare, effectieve basisdidactische principes.'

Je sprak over een twintigjarig virus. Waar zijn we besmet geraakt?

'Ik gebruik graag de metafoer van de tandpasta. Toen wij wereldtop waren in de jaren

80, smaakte de tandpasta van ons onderwijs een beetje vies. Dat slechte smaakte werd misschien veroorzaakt door te weinig aandacht voor persoonlijkheidsvorming en welbevinden. Ik snap dat men iets wilde veranderen, maar men heeft de tandpasta weggegooid en vervangen door een heel zachte. Wat blijkt? Na een tijdje brokkelde de tanden af.'

'In het tijdschrift *Klasse* stonden - na de invoering van de eindtermen - heel wat publicaties waarin al dan niet letterlijk staat dat kennis niet meer het belangrijkste is. Ondanks het feit dat ze dat destijds goed bedoelden, is dat geen goede keuze gebleven. Als je continu de boodschap krijgt dat leren niet belangrijk is, gaat dat ook minder gebeuren. Het is die mindset die maakt dat we vergeten zijn dat er in die vieze tandpasta wel fluor zat die werkte.'

Lieven Boeve, topman van het Katholiek Onderwijs, zei over de dalende kwaliteit in Humo dat hij al met veel onderzoekers gesproken heeft, maar 'dat ze het ook niet weten'. Klopt dat?

'Hij mag altijd eens naar hier komen, je kunt inderdaad niet één oorzak vinden, maar als je de dingen die wij voorstellen omdraait, kom je dicht in de buurt. Te weinig professionalisering, niet altijd de effectiefste didactische methode, te veel focus op de minimumdoelen, een zwak evaluatiebeeld, de verminderde focus op basisvaardigheden. Als je die elementen optelt, kom je snel tot een totaalpakket.'

Even terug naar de coronacrisis. Uit onderzoek van Kristof De Witte (KU Leuven) bleek dat leerlingen meer dan een halfjaar leerachterstand hadden. Raakt die oort weggewerkt?

'Het Katholiek Onderwijs, het GO!, de ONVC: ze onderzochten allemaal leerachterstand. Vermoedelijk is er leerachterstand. Alleen hebben we vandaag geen goede meetsystemen. We doen bij de evaluatie vooral een beroep op de inschatting van de leerkrachten. Dat is zeker zinvol, maar in deze crisis zou het handig zijn mochten we meer weten. Er kan dus weinig zinnigs over gezegd worden. Onze minister heeft bijvoorbeeld hard gestreden om de scholen open te houden. Dat was niet zo in Nederland en Engeland. Je zou dus verwachten dat wij er op vooruit gegaan zijn. Nu, dat gaan we nooit exact te weten komen.'

U heeft al heel wat werven opgenomen.

'Ideeën als zelfontdekking zijn helaas in ons onderwijs gesloepen. Je moet je als leerkracht bijna excuseren als je nog frontaal les durft te geven. Onterecht'

Veruit de grootste investering is er voor de digisprong - zo'n 375 miljoen euro. Een verstandige beslissing?

'Het is goed dat die investering er komt. Ik denk niet dat er iemand ontvreden mee is. Maar technologie is een tool en geen doel. Als het toolgericht onderwijs wordt, zal het kerkhof van IT-mistaken snel vol liggen. Kijk naar het debacle van de iPads in LA. Alle leerlingen en leerkrachten kregen een toestel. Na anderhalf jaar bleek dat experiment faliekant mislukt. Men was er niet klaar voor.'

Ieder kind een laptop, is dat niet wat onze overheid gaat doen?

'Als ze dienen om het leren te ondersteunen, kan dat goed werken. Scholen moeten vooral goed nadenken. Wat gaan ze ermee doen? Voor welke vakken? Mijn raad: bouw eerst een visie, en kies dan. Wie te wild springt, zal snel verdrinken.'

'Ik hoor bovendien dat er aantal scholen bestel om alle boeken af te schaffen en te vervangen door digitale methodes. Dat vind ik een interessant, maar heel riskant experiment.'

'Scholen hebben het recht om dat te proberen, maar ik ben nu niet overtuigd om *paperless* te gaan. Een vaccin doorloopt ook meerdere testfasen. Ik wil eerst weten wat dat doet met leerlingen, met hun schermtijd, motorische vaardigheden en hun leren. We weten dat mensen beter lezen op papier dan op een scherm. Ik vind die stap een serieuze gok en hoop dat die scholen zich sterk laten monitoren om de impact op leren in kaart te brengen.'

Door: Klaas Maenhout
Foto: Sebastian Steverlinx

advertentie

WIN

Wedstrijd: Maak kans op een exclusief duoticket voor 'Kinderen van de Renaissance'

Speel mee en win een van de 150 duotickets voor de expo 'Kinderen van de Renaissance' in het museum Hof van Busleyden. De eerste 50 winnaars kunnen de unieke portretten al ontdekken tijdens een exclusieve vooropening, op woensdag 24 maart.

Speel mee in de app DS Nieuws

Hof van Busleyden
HVB

De Standaard

Pre-teaching

Voorkennis!

Directe instructie

Spaced repetition

Dual coding

...

Maar...

Wat is **goed** lesgeven?

Effectief?

Efficient?

Of net:

Holistisch?

Vertrekkend vanuit de **jongere**?

Welke jongere?

...

Kan hier **zeer lang** over praten, maar...

1. De jongeren hebben ons **nu** nodig.

2. Vaak **valse** tegenstellingen.

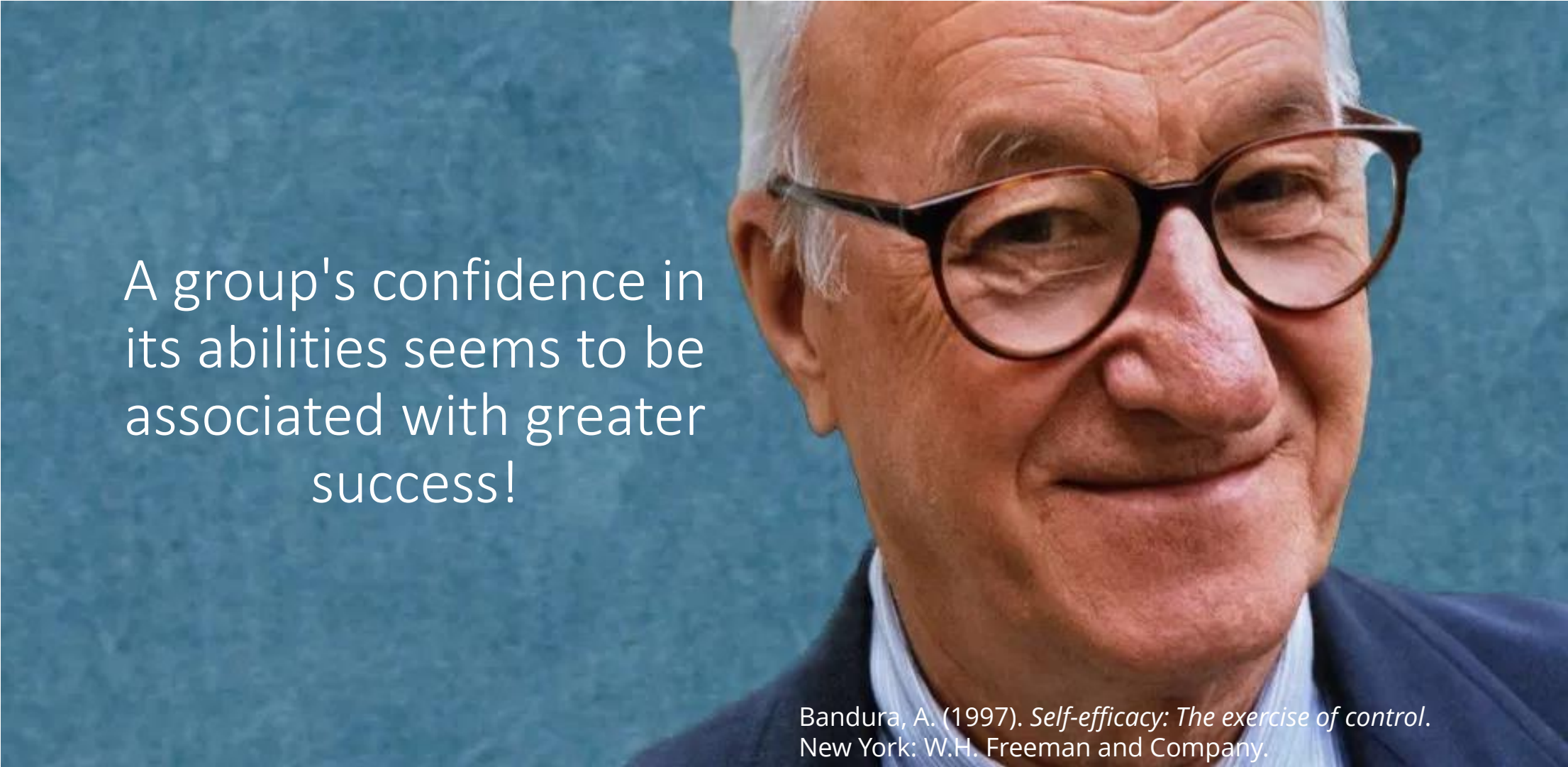
Zie ook:

Leren versus welbevinden versus motiveren

Leren **samen** mogelijk maken

Er is een **nieuwe** nummer 1...

(alhoewel: nieuw? Nummer 1?)

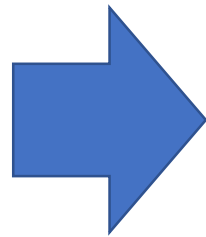

A group's confidence in its abilities seems to be associated with greater success!

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W.H. Freeman and Company.

Effect in 2022: 1.36!

I BELIEVE
IN YOU

WE ALL

Het belang van **samen!**

Sterke link
met **SES** van de populatie in school.

Belfi, B., Gielen, S., De Fraine, B., Verschueren, K., & Meredith, C. (2015). School-based social capital: The missing link between schools' socioeconomic composition and collective teacher efficacy. *Teaching and Teacher education*, *45*, 33-44.

Hoe
collective teacher efficacy **vergroten?**

In relatie tot de schoolorganisatie:

Advanced Teacher Influence

Donohoo, J. (2017). *Collective efficacy: How educators' beliefs impact student learning*. Thousand Oaks, CA: Corwin.

Teachers' Knowledge About One Another's Work

Donohoo, J. (2017). *Collective efficacy: How educators' beliefs impact student learning*. Thousand Oaks, CA: Corwin.

Cohesive Staff

Donohoo, J. (2017). *Collective efficacy: How educators' beliefs impact student learning*. Thousand Oaks, CA: Corwin.

Responsiveness of Leadership

Donohoo, J. (2017). *Collective efficacy: How educators' beliefs impact student learning*. Thousand Oaks, CA: Corwin.

Effective Systems of Intervention

Donohoo, J. (2017). *Collective efficacy: How educators' beliefs impact student learning*. Thousand Oaks, CA: Corwin.

Goal Consensus

Robinson, V., Hohepa, M. & Lloyd, C. (2009). *School leadership and student outcomes: Identifying what works and why*. Best evidence synthesis iteration [BES]. New Zealand: Ministry of Education.

Kurz, T. B., & Knight, S. L. (2004). An exploration of the relationship among teacher efficacy, collective teacher efficacy, and goal consensus. *Learning Environments Research*, 7(2), 111-128.

Maar ook: collective **student** efficacy?

Vaak **negatief** beschreven.

Maar **collectief** oa belangrijk voor weerbaarheid.

Leren samen mogelijk maken

Succes!

PEDRO DE BRUYCKERE
CASPER HULSHOF LIESE MISSINNE

VOOR WIE KINDEREN EN
JONGEREN OPVOEDT

BIJNA ALLES WAT
JE MOET WETEN
OVER PSYCHOLOGIE

LANNOO
CAMPUS